



**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De officio Vicarij. Consilium XXXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

& professionem Religionis, sed etiam post collatos ei ordines Subdiaconatus & Diaconatus: ne sic afflicto afflicto addatur, & debito ordine ac loco in suo ordine defraudetur, c. 2. De corpore vitiatis, c. vlt. vers. verum De Cler. agrot. vel debilit. cum sine scandalo solemnia Missarum possit celebrare, potissimum sano & integro existente sinistro oculo (quem oculum Canonis vocant *Rebuff.* in *praxi benefic.* parte 2. tit. de dispens. cum corp. vitiatis. n. 1. r. q. ut in eo nec defectus alicuius propter debilitatem, nec scandali propter deformitatem, ullum in officio divino sit periculum, *Navarr. in manual. confess.* c. 27. De irregul. n. 199.

Sed an id fieri debeat mediante dispensatione, controversum est. Sunt enim qui Alexandri Tertij Papae de hac re scriptum, in d. c. 2. accipiunt & intelligunt de dispensatione canonis; quali adversus hoc modicum vitium Canon iple dispenset, *vanorm.* in d. c. 2. Alij ad dispensationem hominis id referunt; sed disceptant, à quo homine huiusmodi dispensatio peti & obtineri debeat. Quidam à solo Papa super hoc vitio dispensari posse, *Innoc.* in c. 2. De corp. vitiatis, alij etiam Episcopis ejus rei potestatem attribuant, *Joan. Andree* in d. cap. 2. in princ. si deformitas corporis ex hujusmodi vitio non sit magna; unde non possit generari magnum scandalum, quia nusquam invenitur huiusmodi casus specialiter reservatus dispensationi Apostolicæ. Atque ita se, consultis pluribus notabilibus viris, conclusisse & observasse tradit Egidius Bellemera Episcopus Avenionensis, in *can. de gradibus* n. 3. xxxv. q. 8. Quod etiam maiorem rationem habet, ne ob leve vitium cum gravibus sumptibus necesse sit adire Sedem Apostolicam & provincijs præsertim ultramontanis. Ut nec pro levi manuum in Clericos injectione quis ad Sedem Apostolicam pro absolutione mitti debet; ejus rei potestate proprio Episcopo relicta, c. *Pervenit* De sent. excommunic. c. *siglos.* quam Episcopus non habet, si manifesta & violenta est manuum injectio.

Cum igitur in hoc Religioso omnia hæc concurrant, hoc est, modicum vitium, tolerabilis seu non horrida deformitas, & scandali nullus metus; meri o debet saltem dispensativè ex auctoritate Episcopali etiam ad ordinem sacerdotalem promoveri.

De corpore vitiatis.

SUMMARIVM.

De claudo vel lusco.

1. Claudus morbosus est, item & luscus morbosus.
2. Claudus ad ordines promoveri potest.
3. Luscus an ad ordines promoveri possit.

CONSILIVM XXXVII.

STATUTVM Ecclesiæ Collegiæ requirit, ut quatuor Canonici ex ordine receptionis seniores ad gradum presbyterij promoveantur, sub certis pœnis. Horum unus allegat, quod alterum erus mancum, mutilum, & claudum gesser; quodque defectum patiatur oculorum, sic quod difficillimè possit legere, & vix hostiam super albo jacentem nisi investigando conspiciere. Quaritur an iustum sit impedimen-

tum quod excuset à pœna statuti?

Dubium non est quin qui claudus est morbosus seu vitiosus sit, l. Item claudus De eas. ead. c. & qui luscione laborat, seu myops est, hoc est, qui nisi admota oculis continere nequit, vitiosus quoque sit, l. Item Offitius §. pen. vers. De myope eod. tit. Ideoque videri posset, inde iusti impedimenti causam delumi posse, quia corpore vitiati non facile ad sacerdotalem ordinem admitti, quanto magis ab illo excusari debent, extra De corp. vitiatis per tot. Sed quoniam omnia vitia corporis non impediunt promotionem hanc, sed ea tantum, quæ deformia nimis sunt; non facile est admittenda ea excusatio in eo, qui jam Ecclesiasticus est, & in statu illo, ac retentione beneficii manere contendit. * Prius vitium de claudo nullum impedimentum præstat, cum ex generali consuetudine totius mundi claudus ad ordinem etiam sacerdotalem admittatur, *Archid.* in c. 2. 49. distincti. *Heslen.* in *Summa tit. De corp. vitiatis* §. fin. *Henr. Bobic.* in c. ult. eod. tit. *Rebuff.* in *praxi benefic.* parte 2. tit. De dispens. cum corp. vitiatis n. 6. * Vitium oculorum certam definitionem non habet, sed ut pleraque alia vitia corporis dubia, in hoc articulo arbitrarium est, *Doff.* in c. Cum De tua De corp. vitiatis. *Henric. Bobic.* in d. ult. in princ. hoc est, dependet à discretionem illius, ad quem cognitio ejus rei spectat d. c. Cum de tua: ita ut si tanta sit luscio, ut dedecori ac deformis futura sit tanta capitis inclinatio & oculorum ad mortem, excusatio ejus tamquam ob legitimum impedimentum admitti debeat; alias verò statutis se conformare compellatur.

De officio Vicarij.

SUMMARIVM.

Vicarij collatio.

1. Vicarius beneficia non confert.
2. Collatio post devolutionem facta est nulla.
3. Prælaturæ vacante ius collationis non devolvitur.
4. Approbatio male factæ collationis reddit possessionem coloratam.
5. Provisio nova sub forma Perinde valere per simplicem signaturam.

CONSILIVM XXXVIII.

CERTVM est, collationem D. Adriano Valen de Canonicatu & præbenda Cathedralis Ecclesiæ Gandavenfis vacantibus per mortem D. Luca Baert factam per D. Vicarium Generalem Episcoparum Gandavenfis, ejus initio & origine inspectis, fuisse nullam & inutilem, * non tantum quod Vicario Generali non competat ius conferendi beneficia, nisi illius potestas specialiter illi concessa fuerit, cap. fin. De offic. Vicary lib. 6. verum etiam ex eo, & quidem potissimum, quod collatio beneficiorum computetur inter fructus Prælaturæ, seu beneficii, cui ius collationis coheret; & quod vacante Sede Prælaturæ omnes fructus illius refervari debeant futuro successor, c. Cum vos De offic. iud. ordinarij; usque adeo, ut nec totum Capitulum Sede vacante beneficia conferre possit, cap. Illa Ne sede vacante: Ita quod ex vitiosa collatione D. Adrianus nihil juris prætere de possit ex hac Domini Vicarij collatione

tiōne; & ne quidem ex illa gaudere privilegio
 triennalis possessionis, *Gloss. pragmat. sancti. in v. co-*
loratum c. 1. tit. de pacifi. posses. *Rebuff. in Praxi benefice.*
*parte 1. tit. de forma Vicariat. nu. 6. ** Quod poten-
 tius respectu dicti Vicarij dici debet; ex eo quod
 hac collatio per eum sit facta, postquam pluribus
 annis dictus Canoniceatus per praxatam mortem
 vacasset: quæ diuturna vacatio in omnem even-
 tum induxisset devolutionem collationis ad supe-
 riorem, *c. Literas. de suppl. neglig. Pralat. c. Nulla. De*
concess. praben. quæ devolutio cuicumque ordinario
 Collatori eripit potestatem, & quodcumque con-
 ferendi post tempus hujusmodi devolutionis, *c. rita.*
De suppl. neglig. Pralat. Rebuff. in d. praxi parte 1. tit. de
*de devoluta nu. 27. ** Quamvis in juris veritate
 nulla fuerit aut esse poterit hujus fidei vacantis
 Canoniceatus devolutio, si mors dicti D. Lucæ
 contigit vacante dicto Episcopatu; quia vacante
 Ecclesiâ, futuri Pralati negligentia nulla argui
 potest, sine qua nulla fit devolutio, *d. c. Nulla: ut*
nec illa sit in prejudicium illius qui quoquo modo
jure impeditus est, & minimè qui de facto vel de
jure conferre non potest, c. Quia diversitatem. de con-
cess. praben. d. c. Illarum sine. † Cæterum hanc hujus
 collationis nullitatem & inutilitatem futiliter vi-
 detur sequens Reverendissimi Domini Episcopi
 tacita approbatio & ratificatio; per quam hanc
 Vicarij collationem D. Adriano factam, non tan-
 tum non improbat; sed literis etiam ad Dilem
 Patrem semel scriptis confirmasse dicitur: quæ ap-
 probatio sufficiens esse videtur ad diluendum hoc
 vitium male factæ collationis per dictum Vica-
 rium, *Rebuff. in d. praxi p. 1. tit. de forma Vicariat.*
nu. 11. cum sola patientia pacifico possessori ac-
commodata hoc casu sufficiat, d. c. Literas. de suppl.
neglig. Pralat. & ex inutili titulo acquisita possessio
 beneficij, ex superveniente justo titulo colorit &
 roborari possit, saltem ex dicte factæ approbationis,
 seu adhibite patientiæ, *Glossa in v. patientia. in d.*
cap. Literas. Bart. Ang. Alex. & alij in l. 3. in prin. de
acquir. posses. Decius cons. 191. In causa quæ agitur in
fin. Ioan. Bapt. Verret. consil. 1. nu. 8. per quam prius
 discollocata possessio efficitur colorata: ita ut ne-
 bis videatur, Dominum Adrianum totâ conscientia
 suam possessionem continuare posse, nec debere
 cujusquam alterius impetrationem metueri.
 Interim tamen pro extrema & iniquitate cer-
 titudine, & ad eximendum omnem scrupulum,
 potest D. Adrianus à S. D. N. Papa impetrare no-
 vam provisionem, cum clausula perinde valere, *Re-*
buff. in d. praxi p. 1. tit. de nova provisione: impetra-
do illius solam nudam signaturam, quæ ipsi omni
 scrupulum conscientie eximet, etiam non ex-
 peditis bullis super hujusmodi nova provisione;
 quam expediri facere poterit, si vel quandocumque
 ei ab aliquo controversia movebitur: quod
 non facile futurum speramus post tam longam
 Domini Adriani pacificam possessionem, & dicti
 Reverendissimi Domini supratactam approbationem
 & patientiam.

De officio judicis delegati.

S V M M A R I V M.

Iurisdicctio delegati prorogabilis.

1. *Tertius ad causam beneficentem comparens admitti debet.*
2. *Delegati ad universitatem causarum iurisdictione prerogabilis est.*

CONSILIVM XXXIX.

Non rectè D. Ioannes Stabulonijs re-
culat ad hanc beneficentiam causam. de
& super Capellania Sanctissimæ Trini-
tatis in parochiali Ecclesia de Gesto S.
Ioannis admittere Gerardum Mossis, ex prætenso
defectu jurisdictionis D. Conservatoris, quod di-
ctus Gerardus non sit suppositum Universitatis
Lovaniensis. Neque enim in hac causa constituitur
ius jurisdictionis ex persona Gerardi, sed ex
persona M. Gisberti Danielis; qui ut suppositum
dictæ Universitatis, ex conservatoriali jurisdi-
ctione ad iudicium evocavit Robertum Misse
colonom dicti D. Ioannis, pro quo idem D. Ioannes
intervenit dictum M. Gisbertum compulsi ad
deductionem iuris, quod præterit ad dictam Ca-
pellaniam: & præterea ad eum excludendum ex
adverso ab asserto suo potiore iure ad eandem Ca-
pellaniam: sic non tantum agnoscendo dicti D.
Conservatoris jurisdictionem contra se, sed illam
fundando, & assertendo adversus dictum M. Gif-
bertum; ut debitandum non sit, quia saltem ex pro-
rogatione dicti D. Ioannis præcatus D. Conserva-
tor sit competens Iudex in hac causa, l. 1. §. 2.
de iudic. c. Significasti de foro compet. * Et quam-
vis neque dictus M. Gisbertus, neque M. Ioannes
hunc Gerardum ad hanc litem vocari fecerint; nil
tamen prohibet, quo minus pro assertionem & de-
fensionem iuris sui, quod ipse potentius ac dictam
Capellaniam præterit, ad hanc litem comparere,
& triangularem processum facere potuerit: ex
elegantè & aperta traditione Glossæ, in c. Constitutus,
in V. prædixisse de testib. & ibi Panorm. nu. 1. quæ
docet duobus super aliqua re litigantibus, tertium
ad eandem litem pro suo interesse comparere,
adeoque se admitti petere posse, eumque audien-
dum & admittendum esse, quia illius interest.
Quam traditionem latius alludens Innocentius,
in cap. Veniens de sponsal. dicit id non tantum in
prima, sed & in secunda instantia seu iudicio ap-
pellationis fieri posse, l. Is a quo fundus ff. De rei vin-
dicat. immo etiam post sententiam latam, in execu-
tione præiudicati, c. Cum super de sent. & re iudic. f. Id-
que perinde eorum iudice delegato, ut coram ordi-
nario, etiam alioqui delegatus iudex tertio sic
comparenti, nec adversus illum videatur datus esse
iudex, l. A Dio Pio §. Si super rebus de re iudic. Et
hunc esse notabilem casum, quo delegati iudicis
jurisdictioni etiam prorogari & extendi potest, licet
alias regulariter delegati jurisdictione non proroga-
biles non sit, c. P. & C. de off. iudic. deleg. Per-
mittitur enim id ratione connexionis causalium,